

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

“Mer utsatta än andra”

Om våld och övergrepp mot barn med
funktionsnedsättningar

Barnrättsdagarna, Karlstad 18-19 april 2023

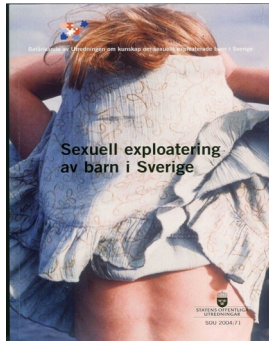
Carl Göran Svedin, affilierad professor

Åsa Landberg, psykolog, doktorand

Marie Cederschiöld Högskola, Stockholm

2004

”Ungdomars
sexualitet –
Erfarenheter
och attityder”

2009

Ungdoms
styrelsens skrifter
2009:9
Kap. 3. ”Unga sex
och Internet”,
32-148

2014

Allmänna
Barnhuset/
Linköpings
universitet

2020/21

Allmänna
Barnhuset/
MCHS

Slutsatser

Samtliga studier visar på att det är en överraskning för att bli utsatt för misshandel i hemmet, en överraskning som kan uppskattas vara 1.7–2.1 gånger större för barn med funktionsnedsättning när man tagit hänsyn till andra bakgrundsfaktorer.

Forskning

- En övergripande nationell studie om våld mot barn med olika former och svårighetsgrader av funktionsnedsättning
- Vilka funktionsnedsättningar innebär risk för vad?
- Förekomst av sexuella övergrepp och övergrepp på nätet mot barn med funktionsnedsättning

Unga, sex och internet – efter #metoo

- Anonymenkät till 3282 elever i årskurs 3 i gymnasiet
- Uppföljning av tidigare studier från 2004, 2009 och 2014
- Centrala frågor har behållits för att möjliggöra jämförelser, även nya frågeområden har lagts till.

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

Mer utsatta än andra – om våld och övergrepp mot barn med funktionsnedsättningar

En fördjupning från studien "Unga, sex och internet efter #metoo"
Carl-Göran Svedin • Åsa Landberg • Linda Jonsson

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

Myndigheten för
delaktighet

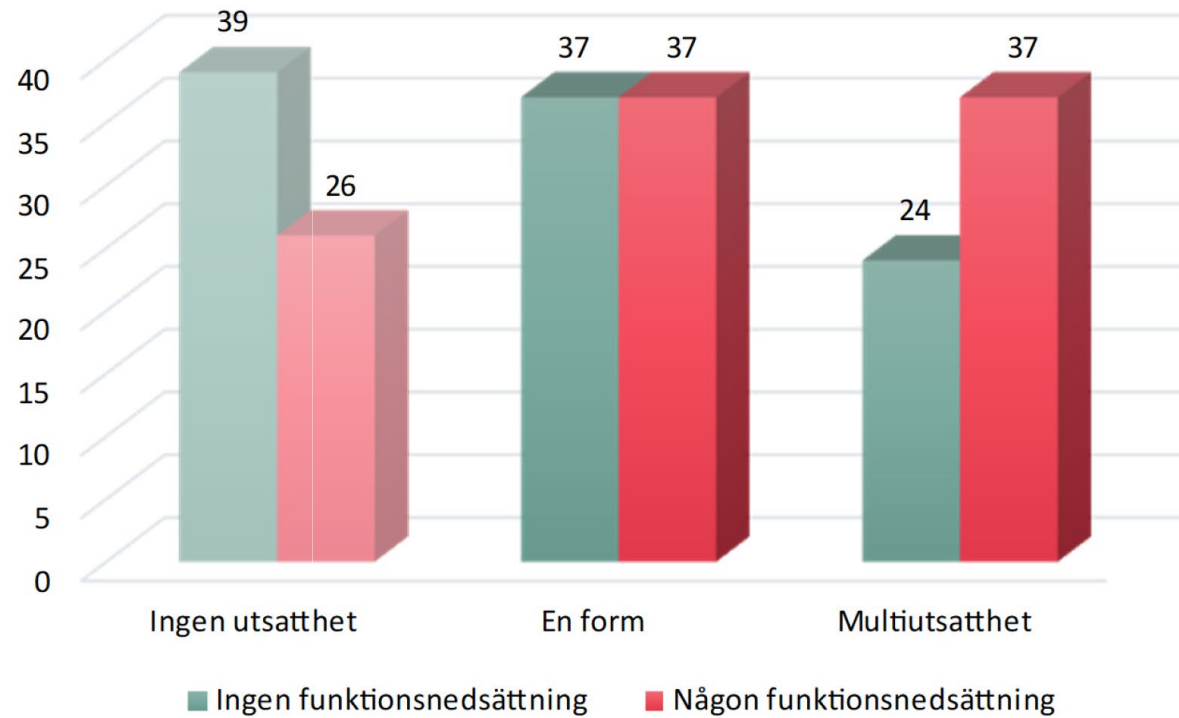
Beskrivning av ungdomarna i studien

HAR DU ELLER HAR DU HAFT NÅGON AV NEDANSTÅENDE SJUKDOMAR/ HÄLSO-PROBLEM/ FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR?	ALLA N=3 268 %
NÅGON FORM	60
FYSISK FUNKTIONSNEDSÄTTNING	
NÅGON FORM AV	30
SYNNEDSÄTTNING	25
HÖRSELNEDSÄTTNING	3,4
TALFEL	2,2
RÖRELSEHINDER	1,7
KRONISK SOMATISK SJUKDOM	
NÅGON FORM AV	36
DIABETES	1,3
EPILEPSI	0,9
INFLAMMATORISK TARMSJUKDOM	1,5
ASTMA	12
ALLERGI/INTOLERANS	26
EKSEM	10
NEUROPSYKIATRISKA TILLSTÅND	
NÅGON FORM AV	7,6
ADHD ELLER ADD	6,0
ASPERGERS SYNDROM, AUTISM ELLER TOURETTES SYNDROM	2,9
PSYKIATRISKA TILLSTÅND	
NÅGON FORM AV	14
ALKOHOL/DROGER/ LÄKEMEDELSBEROENDE	0,9
ÄTSTÖRNING (ANOREXI, BULIMI)	3,3
DEPRESSION/ÅNGEST	13
ANNAT	6,1

Förekomst av diagnostiserad kronisk sjukdom och funktionsnedsättning.

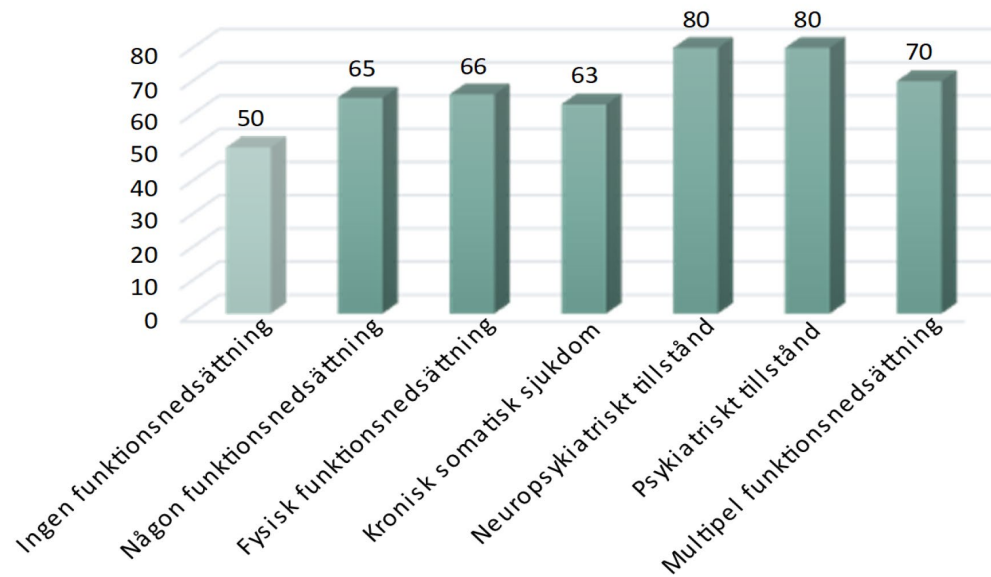
Multiutsatthet i %

Resultat baserat på 3251 svar.

Utsatthet för mobbning någon gång under uppväxten i %

Resultat baserat på 3282 svar.

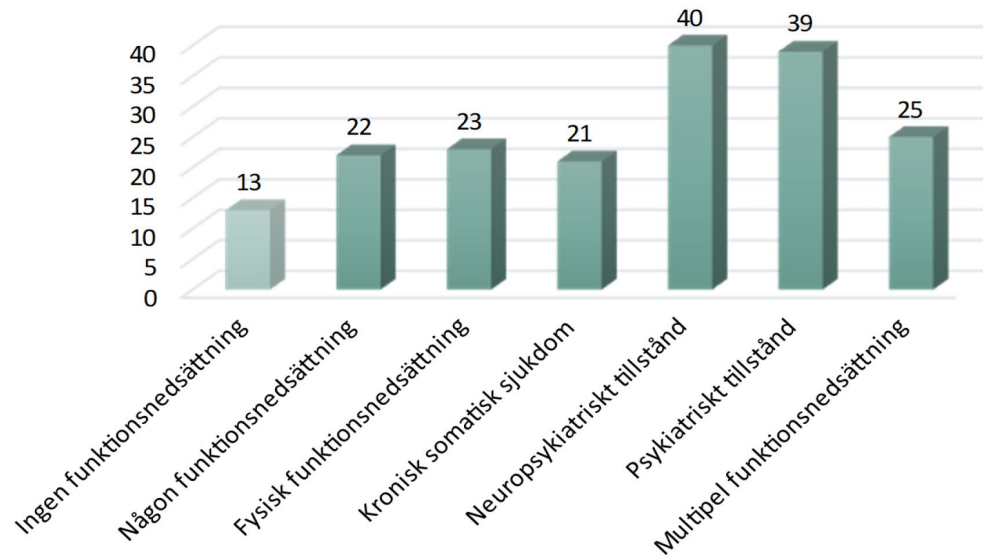
OR 1,9-3,16

Hela uppväxten 24/7 6%

OR 2,20

Utsatthet för psykisk misshandel av vuxen i %

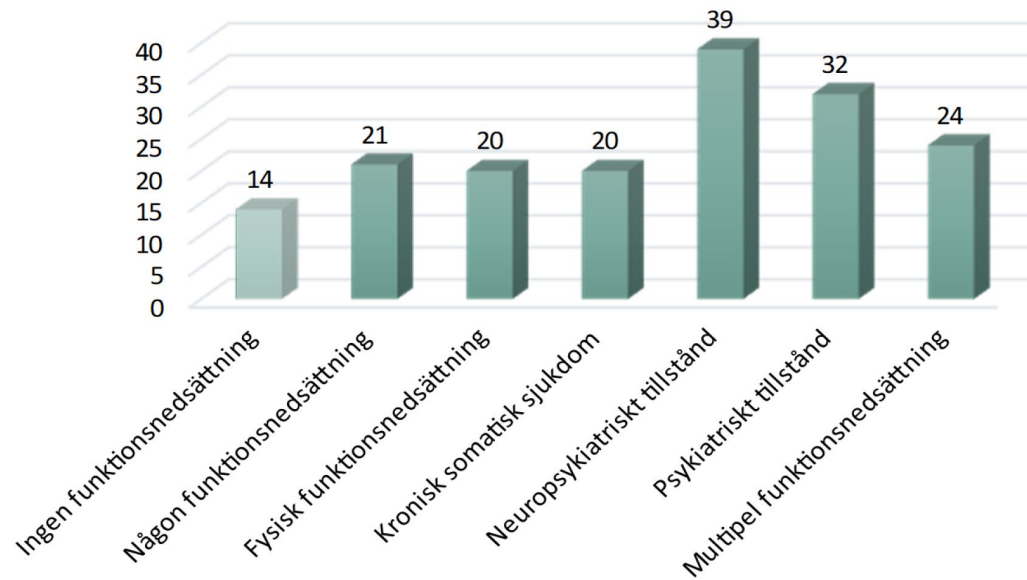

Resultat baserat på 3268 svar.

OR 1,9-3,5

Utsatthet för fysisk misshandel i %

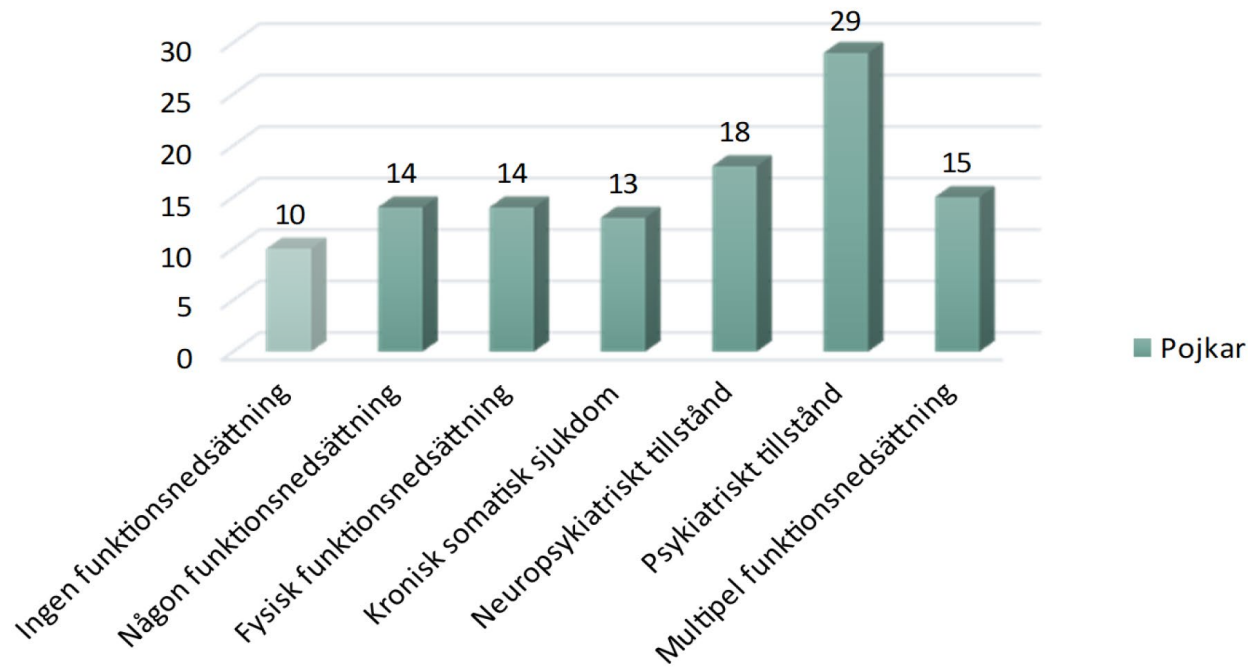

Resultat baserat på 1449 svar.

OR 1,7-3,2

Pojkars utsatthet för sexuella övergrepp i %

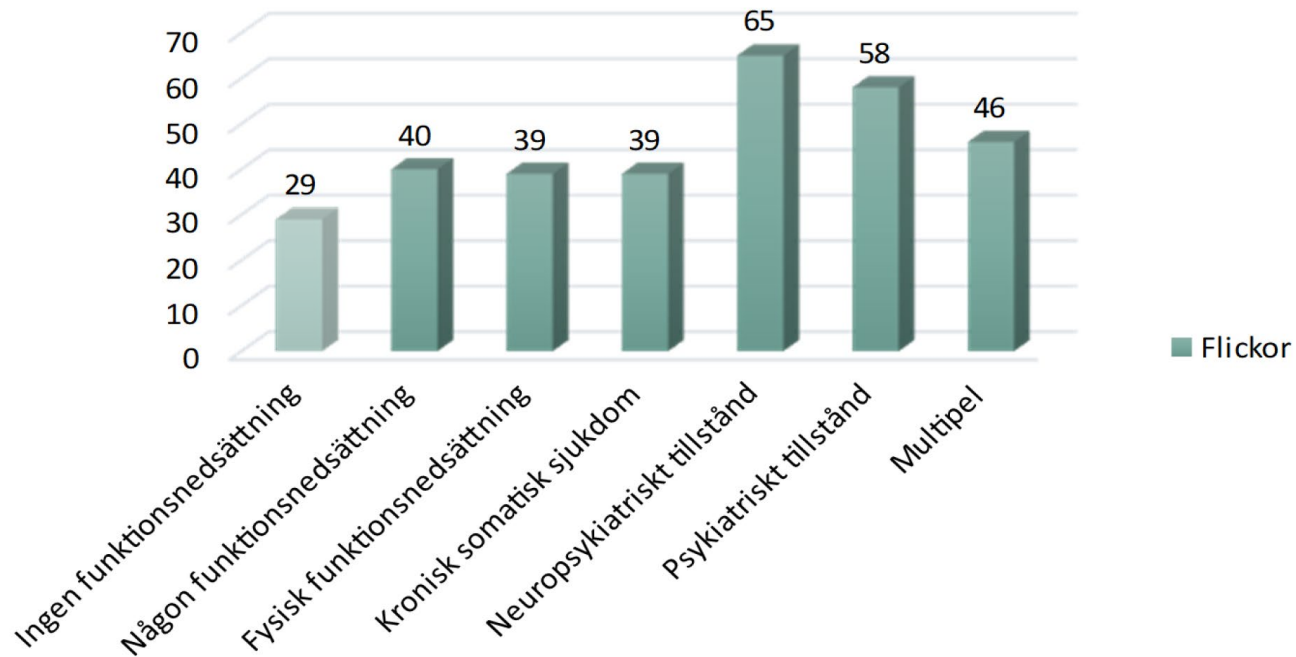

Resultat baserat på 3268 svar.

OR 1,5-3,5

Flickors utsatthet för sexuella övergrepp i %

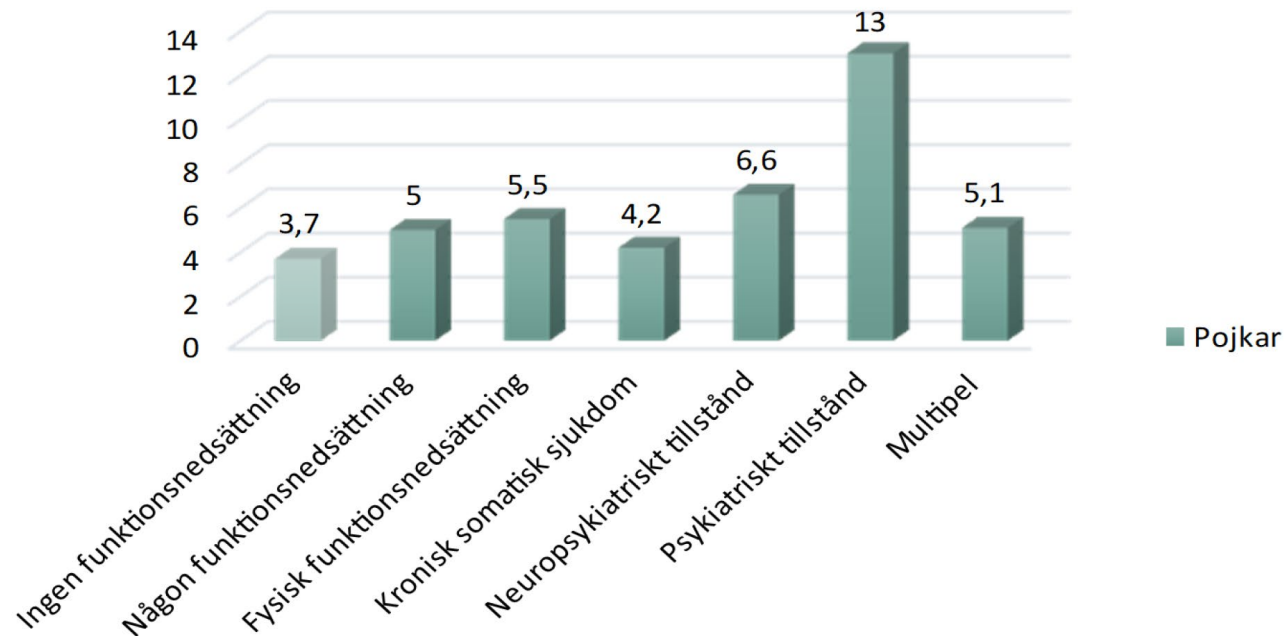

Resultat baserat på 1793 svar.

OR 1,7-3,5

Pojkars utsatthet för penetrerande övergrepp i %

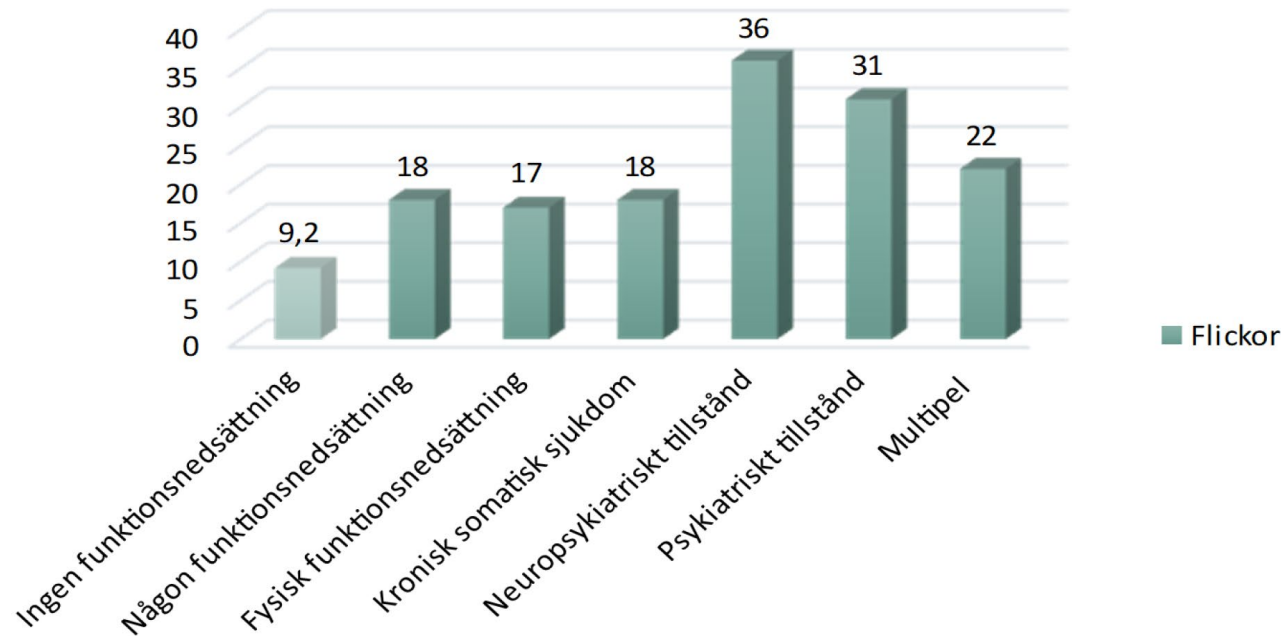

Resultat baserat på 1449 svar.

OR 1,4-3,8

Flickors utsatthet för penetrerande övergrepp i %

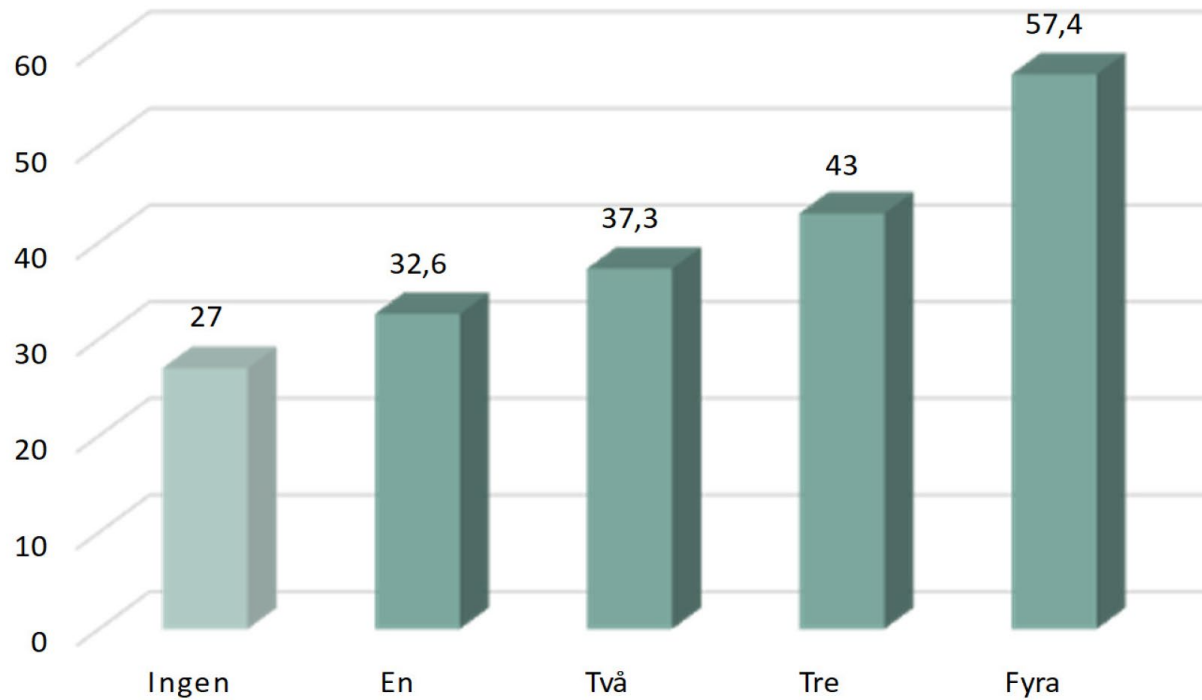

Resultat baserat på 1793 svar.

OR 2,1-3,7

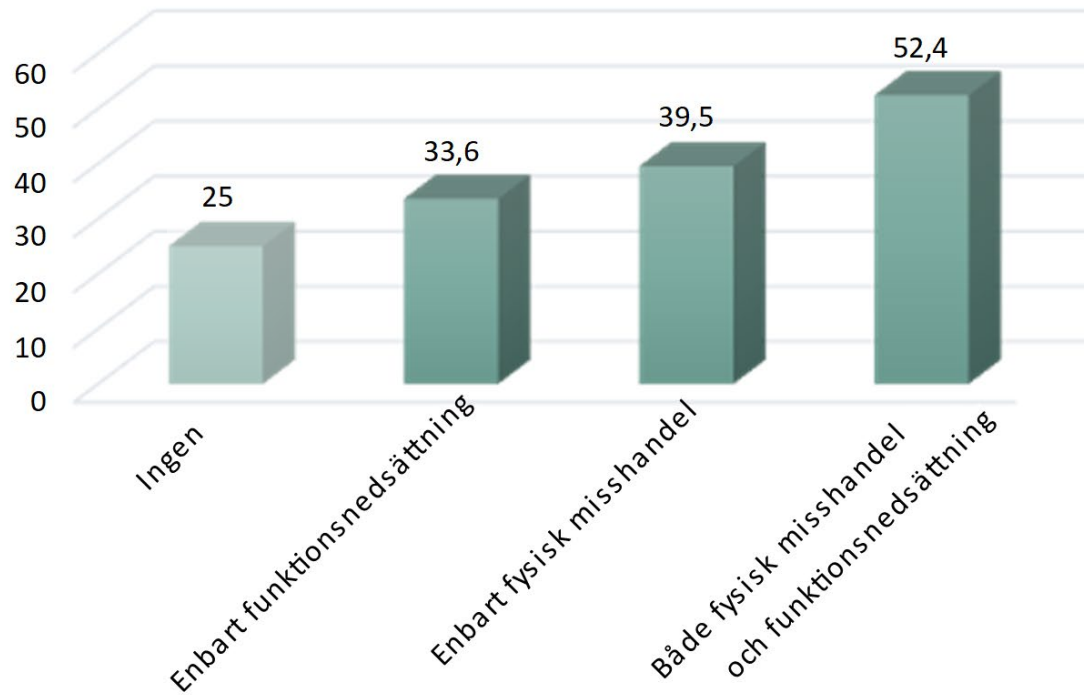

Antalet funktionsnedsättningar och psykisk hälsa (TSCC-totalpoäng)

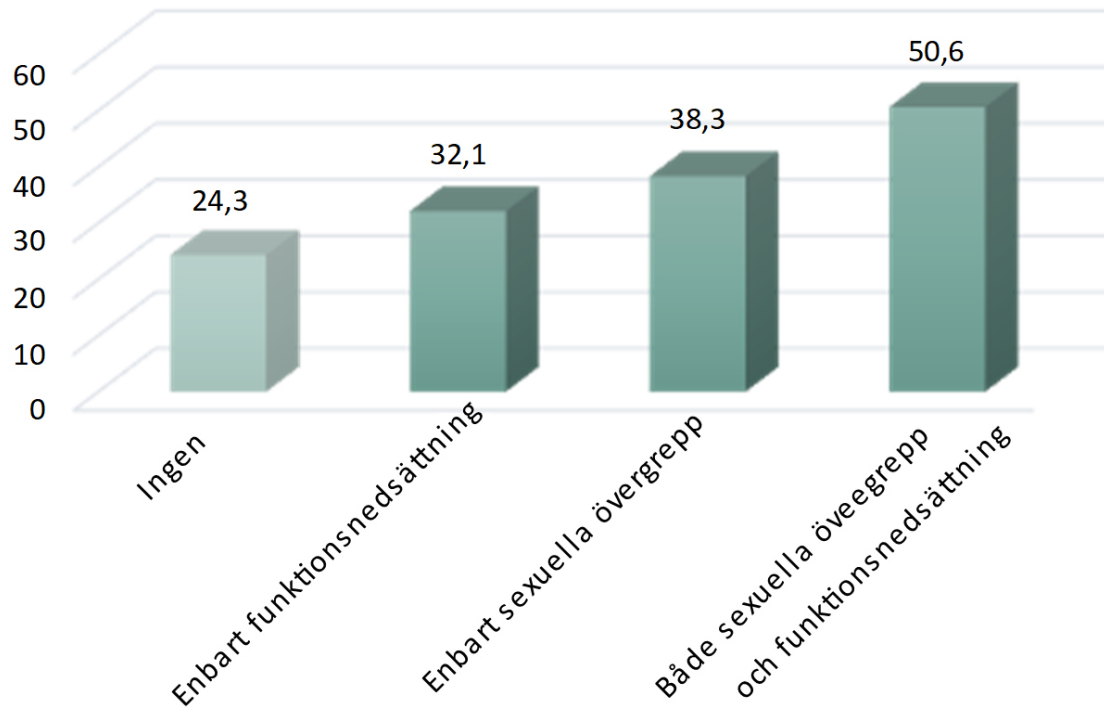

Psykisk ohälsa, funktionsnedsättning och utsatthet för fysisk barnmisshandel (TSCC-totalpoäng)

Psykisk ohälsa, funktionsnedsättning och utsatthet för sexuella övergrepp (TSCC-totalpoäng)

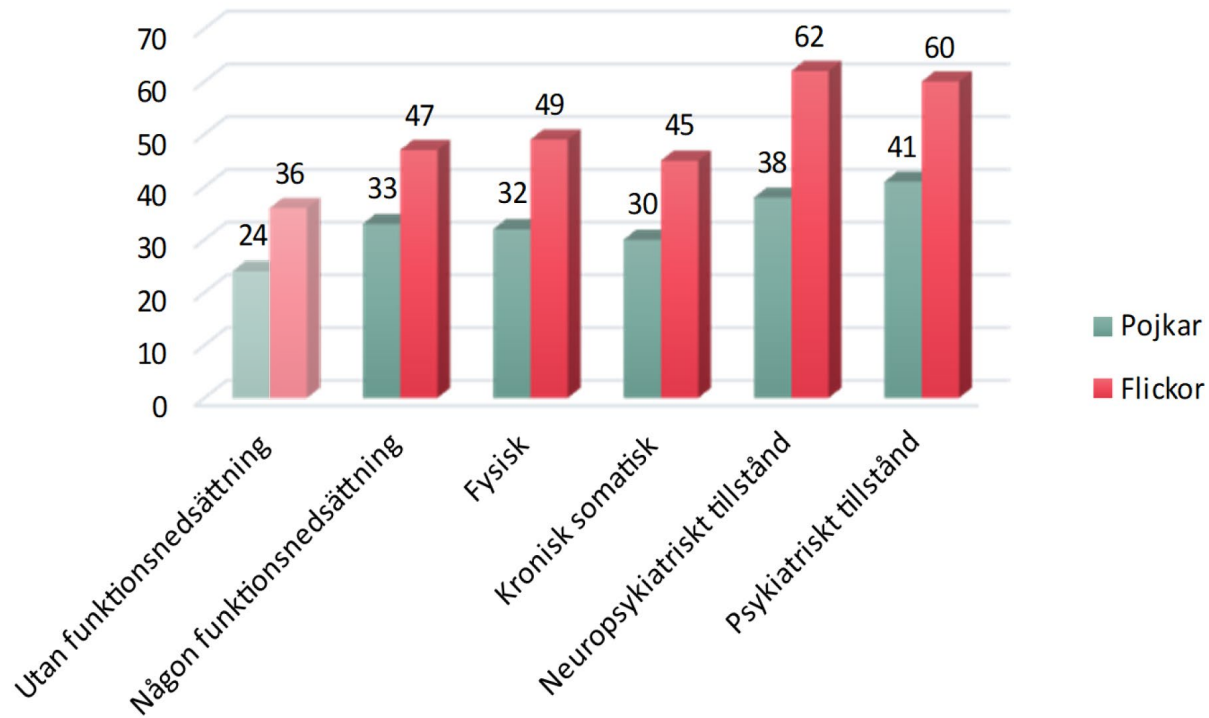

Sexuell exploatering/sälja sex

Ungdomar med någon form av funktionsnedsättning hade oftare erfarenheter av att sälja sex än andra ungdomar (1,5% jämfört med 0,5%). Skillnaden var dock enbart signifikant för pojkar.

Skickat avklädda kläder i %

Pojkar

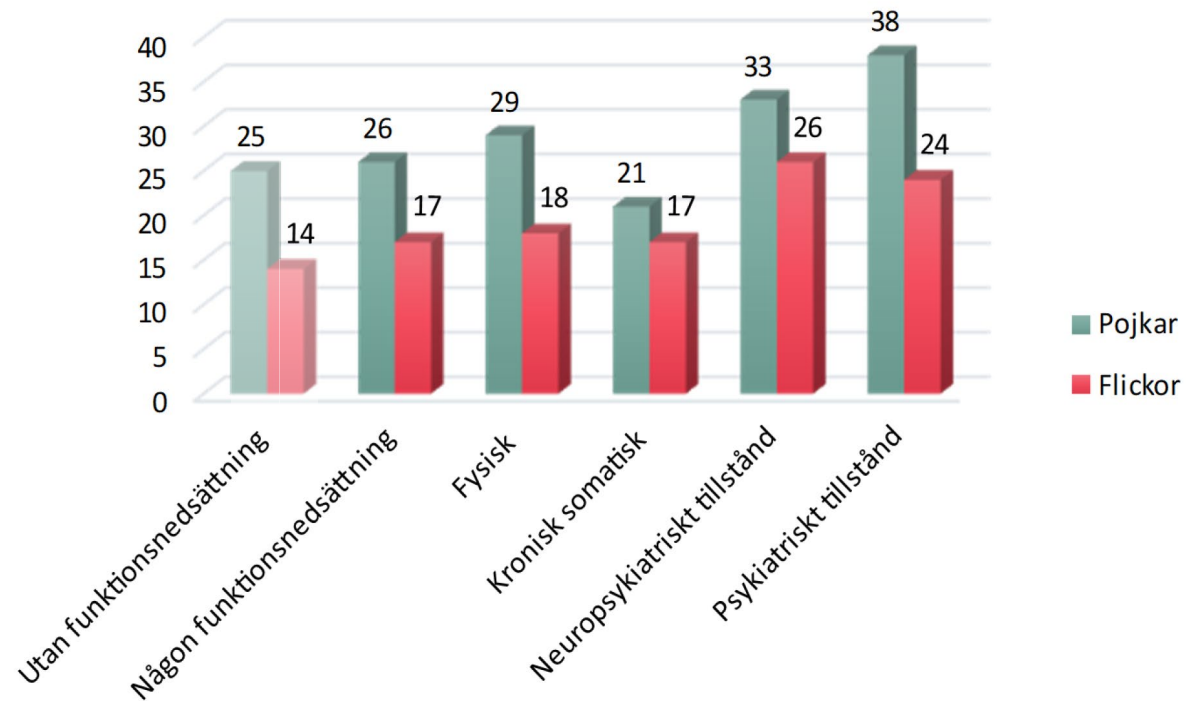
OR 1,6-1,8

Flickor

OR 1,6-2,3

Haft sex på nätet i %

Bojkar

OR 1,0-1,9

Flickor

OR 1,3-2,0

Sexuella övergrepp över nätet

Av de 233 ungdomar som haft sex på nätet svarade 64 (28%) att de blivit övertalade, pressade eller tvingade till den sexuella handlingen.

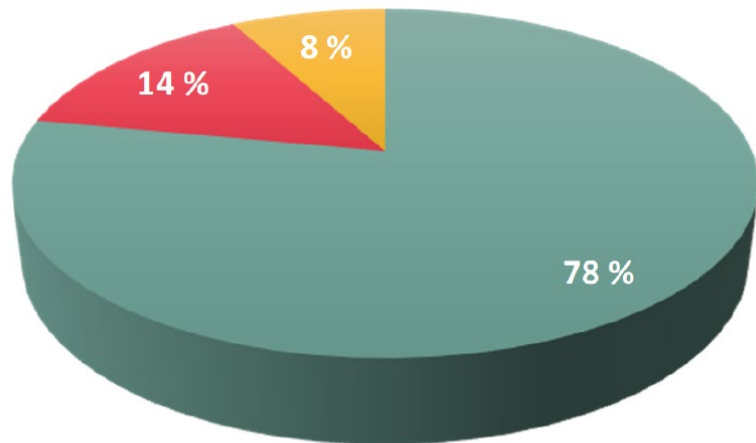
Ingen skillnad mellan grupperna med eller utan funktionsnedsättning men vanligare bland flickor i bägge grupperna.

Professionellt stöd efter sexuella övergrepp

Utan funktionsnedsättning

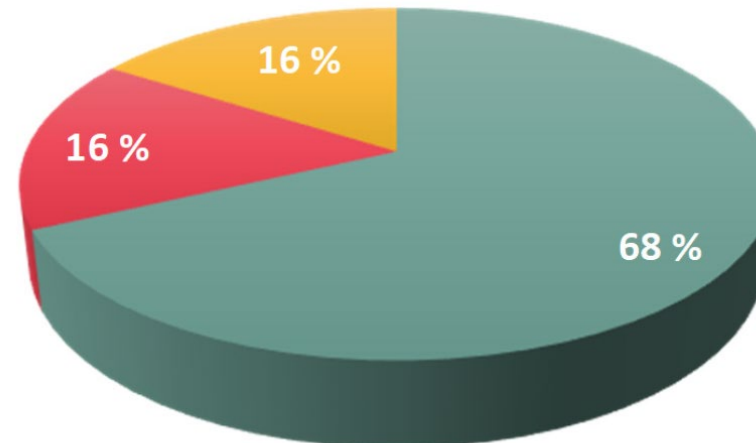
Resultat baserat på 248 svar.

■ Jag behövde ingen hjälp ■ Jag behövde hjälp men sökte inte ■ Har sökt hjälp

Med funktionsnedsättning

Resultat baserat på 581 svar.

■ Jag behövde ingen hjälp ■ Jag behövde hjälp men sökte inte ■ Har sökt hjälp

Starkt ökad sannolikhet för många former av våld

- Någon form av funktionsnedsättning närmast fördubblade sannolikheten för att:
 - ✓ ha blivit mobbad,
 - ✓ psykiskt misshandlad,
 - ✓ fysiskt misshandlad,
 - ✓ eller att ha blivit utsatt för sexuella övergrepp.
- Det mer än fördubblade risken att ha blivit utsatt för sexuell exploatering.
- Ungdomar med neuropsykiatriska eller psykiatriska tillstånd var särskilt utsatta.
- Flickor med någon funktionsnedsättning var generellt mer utsatta än pojkar, framför när det gällde sexuella övergrepp.

Psykisk ohälsa

- Ungdomar med någon form av funktionsnedsättning hade en signifikant försämrad psykisk hälsa jämfört med andra ungdomar.
- Elever som varit utsatta för någon form av våld hade generellt en sämre psykisk hälsa än de som inte hade det. De elever som dessutom hade en funktionsnedsättning mådde än sämre.
- Ungdomar med erfarenhet av sexuella övergrepp tyckte i större utsträckning att de var i behov av professionellt stöd om de också hade en funktionsnedsättning. Det var också vanligare att de fick stöd!

Vägen framåt

- Ökad medvetenhet om ökad risk för våld
- Ökad kunskap om våld mot barn och om funktionsnedsättning
- Tillräckliga resurser och en fungerande vardag
- Attitydförändringar

Kunskapen är begränsad!

- Vår undersökning rör enbart barn som går i vanligt gymnasium – är det ännu värre när barn har mer allvarliga funktionsnedsättningar?
- Risk för onda cirklar med mer och mer våld – t ex när det gäller institutionsplacerade barn
- Det finns ett behov av forskning som når de mest utsatta barnen och barn med allvarliga funktionsnedsättningar

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld!

Stiftelsen Allmänna Barnhuset